

6.05.2021 r.

Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

PETYCJA W SPRAWIE ZMIANY SPOSOBU PRZEPROWADZENIA EGZAMINU SĘDZIOWSKIEGO

Szanowny Panie Ministrze,

zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie działań mających na celu znowelizowanie przepisów rozporządzenia z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 34).

Obecnie obowiązujące przepisy rozporządzenia są niespójne, nieobiektywne, rażą niekonsekwencją, stanowiąc tym samym pole do manipulacji.

Po pierwsze, jako wadliwe oceniam kodowanie jedynie prac z części pisemnej egzaminu (§ 21 rozporządzenia) i odstąpienie od kodowania podczas części ustnej. Zachowanie anonimowości zdających w trakcie całego egzaminu sędziowskiego (tak podczas części pisemnej, jak i podczas części ustnej) uważam za konieczne dla zapewnienia pełnego obiektywizmu i bezstronności w przeprowadzaniu tego egzaminu.

Po drugie, niezrozumiałe jest zróżnicowanie minimalnej liczby punktów warunkujących zdanie egzaminu sędziowskiego z wynikiem pozytywnym w zakresie poszczególnych zadań części pisemnej oraz części ustnej. Według bowiem § 23 ust. 2 rozporządzenia, aby zdający mógł zostać dopuszczony do części ustnej, z części pisemnej egzaminu musi uzyskać nie mniej niż 18 punktów za rozwiązanie każdego z zadań praktycznych (co stanowi 30% możliwych do uzyskania punktów za jedno zadanie). Z § 28 ust. 3 rozporządzenia wynika natomiast, że zdający w trakcie części ustnej egzaminu powinien uzyskać z każdej grupy zagadnień co najmniej 15 punktów (co stanowi 50% możliwych do uzyskania punktów za każdą z dziedzin będących przedmiotem egzaminu). Taka dyferencjacja nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia i wymaga pilnej interwencji legislacyjnej, tj. albo podwyższenia minimalnej liczby punktów za rozwiązanie każdego z zadań praktycznych z 18 do 30 punktów, albo obniżenia z 15 do 9 punktów minimalnej liczby punktów uzyskaną za każdą z dziedzin prawa, o których stanowi § 7 ust. 2 rozporządzenia. Zarówno w pierwszym, jak i w drugim przypadku będzie to rodziło konieczność zmiany art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1366), który to przepis także wprowadza analogiczne zróżnicowanie w zakresie minimalnej liczby punktów warunkujących zdanie egzaminu. Przy czym zróżnicowanie to nie daje się wyjaśnić przy pomocy jakichkolwiek racjonalnych argumentów.

Po trzecie, uważam, że sposób oceny rozwiązania poszczególnych kasusów z części ustnej egzaminu (§ 26 ust. 2) powinien być analogiczny, jak sposób oceny rozwiązania każdego z dwóch zadań praktycznych podczas części pisemnej egzaminu (§ 21 ust. 4), tj. powinni tego

dokonywać niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji, zaś liczba punktów uzyskanych przez zdającego za rozwiązanie danego przypadku powinna być średnią arytmetyczną liczby punktów przyznanych przez każdego z oceniających członków komisji. Obecne rozwiązanie zakładające, że część ustną przeprowadzają poszczególni członkowie komisji, będący specjalistami danej dziedziny prawa, jedynie w obecności pozostałych członków komisji, bez rzeczywistego wpływu tych członków na ocenę końcową egzaminowanego (§ 24 ust. 1) należy traktować jako niewystarczające dla zapewnienia pełnego obiektywizmu egzaminu. Moim zdaniem część pisemna i ustna egzaminu powinny być oceniane nie tylko według tych samych kryteriów, o czym stanowi § 26 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia, ale także w taki sam sposób. Jedynie bowiem dokonanie niezależnej od siebie oceny egzaminowanego przez dwóch członków komisji ograniczy arbitralność dokonywanych ocen i tym samym przyczyni się do bardziej miarodajnego wyniku egzaminu.

Podsumowując, zasadne jest ujednoczenie zasad przeprowadzania egzaminu sędziowskiego w odniesieniu do dwóch części tego egzaminu poprzez:

- 1) zagwarantowanie anonimowości zdających w trakcie części ustnej egzaminu,
- 2) wprowadzenie jednolitego progu punktowego warunkującego zdanie egzaminu z wynikiem pozytywnym w zakresie poszczególnych zadań części pisemnej oraz części ustnej,
- 3) zapewnienie analogicznego sposobu oceny rozwiązania zadań podczas części pisemnej i części ustnej egzaminu.

Ufam, że przedstawione wyżej postulaty znajdą zrozumienie Pana Ministra i staną się w niedługim czasie obowiązującym prawem.

Z poważaniem